

mission

TRO. HOPP. KÄRLEK.

MISSION 2023 NUMMER 2

Bättre klimat - en trädplanta i taget

Anna och Bertrand Tikum ser tillbaka på tiden i Senegal

Miljöinsatser och effektiva jordbruksmetoder stoppar svälten

FINSKA 1859
MISSIONSSÄLLSKAPET

KONTAKTUPPGIFTER

Understödskoordinator
Britt-Helen Lindman
tfn 040 7648 051

Kommunikatör
Joanna Lindén-Montes
tfn 044 4935 690

Assistent
Bibiana Boucht
tfn 040 1692 418

Koordinator (församlings-
kontakter, barn och unga)
Camilla Skrifvars-Koskinen
tfn 040 6535 650

Koordinator (församlings-
kontakter, vuxna och frivilliga)
Ann-Kristin Ävall
tfn 043 824 2150

Följ med senaste nytt på

www.facebook.com/finska.missionssallskapet
www.youtube.com/mission.fi
www.twitter.com/felm_svenska
www.instagram.com/finskamissionssallskapet

mission 164:e årgången

Utgivare: Finska Missionssällskapet,
www.finskamissionssallskapet.fi

Besöksadress: Magistratsporten 2 A, 00240 Helsingfors

Postadress: PB 56, 00241 Helsingfors

Telefonnummer till växeln: 09 12971

Beställningar och adressändringar:

tfn 040 7648 051,

info@finskamissionssallskapet.fi

REDAKTIONEN

Chefredaktör: Marika Björkgren-Thylin, tfn 040 9022 817

Redaktör: Joanna Lindén-Montes

Redaktionssekreterare: Britt-Helen Lindman

ISSN 0357-296X

Mission är en gratis kundtidning som utkommer 4 gånger om året i 4 300 exemplar. Tryckeriets produktion är koldioxidneutral.

Designkoncept: Antonomia Ab

Layout: Fontana Media/Malin Aho

Tryck: Laine Direct Oy, Rauma

Finska Missionssällskapets insamlingskonto

FI38 8000 1400 1611 30, BIC: DABAFIHH

Insamlingstillstånd: Finland RA/2020/1538, i kraft tillsvidare fr.o.m. 1.1.2021, beviljat 1.12.2020 av Polisstyrelsen. Åland ÅLR 2022/6434, i kraft 1.1-31.12.2023, beviljat 16.8.2022 av Ålands landskapsregering. De insamlade medlen används i Finska Missionssällskapets utrikesarbete.

LEDARE

MARIKA BJÖRKGREN-THYLIN
CHEF FÖR SVENSK SERVICE

Liv är förändring

Artiklarna i detta nummer av tidningen Mission har fått mig att fundera på det här med förändring. Hur vi människor förhåller oss till omställningar och hur vi griper oss an förändringar, både de som är självvalda och de som vi inte har kunnat påverka.

På mindre än ett år har flera av våra missionärer brutit upp från det land och den kyrka där de arbetat i årtal, för att ta sig an ett nytt uppdrag, på annat håll och med andra samarbetspartner. Det är inspirerande att läsa om personer som är villiga att gå när och dit Gud kallar dem. Det krävs mod att lämna något som är bekant, men ibland krävs det också mod att stanna kvar.

Vilken utmaning det innebär att anpassa sig till förändringar kommer också fram i texterna om miljöarbetet och kampen mot klimatkrisen. Gång på gång möter vi människor som står där rådvilla inför den förstörelse som det extrema vädret orsakat. De undrar vad det är som händer, varför vädret uppför sig så oväntat och varför ingenting fungerar som förr.

Resiliens är ett ord som används allt mer. Resiliens handlar om förmågan att hantera förändringar, återhämta sig och anpassa sig. Resiliens är något som alla människor mår bra av, oberoende av om det handlar om förändringar i privatlivet, på det samhälleliga planet eller i omgivningen och naturen.

Lyckligtvis är resiliens inte en egenskap man antingen har eller inte har, utan en färdighet som man kan öva upp och stärka. Särskilt bra mår resiliensen när den får näring av positiva mänskliga relationer och känslan av tillhörighet och gemenskap. Och detta är något som vi i våra kyrkor och församlingar kan vara med och bygga upp och stärka.

När vi i brytningstider behöver fatta beslut om förändring upplever många av oss att det är svårt att urskilja Guds röst och uppfatta vad som är hans vilja för våra liv. Men så länge vi drivs av en uppriktig önskan om att söka Guds vilja och att tjäna Gud bland våra medmänniskor, så tror jag att det inte kan bli helt fel.

Förändring är en del av livet och oundvikligt. Alla förändringar är i grunden inte bra, men vi kan alltid försöka göra det bästa möjliga av dem.

Mitt i all förändring får vi också påminna oss om att det finns en som står fast, en som inte förändras, en vars goda vilja för människan är orubblig. *Allt det goda vi får, varje fullkomlig gåva, kommer från ovan, från himlaljusens fader, hos vilken ingen förändring sker och ingen växling mellan ljus och mörker. (Jak 1:17).*

Marika Björkgren-Thylin

På pärmen: Ezra i Kishapu, Tanzania, njuter av trädens skugga. **Foto:** Virve Rissanen

ÖGONBLICKET

Musiklek i Senegal

"Hoya ho, Hoya ho, Hoya ho, elele hoyo ho!"

Barnen lär sig en ny rörelsesång på torget i byn Ndoundokh, Senegal.

Anna-Lena Särs, sakkunnig inom barn- och ungdomsarbete, pratar med barnen på deras modersmål serer och visar rörelserna till sången som härstammar från Sydafrika.

Två stora mattor har brett ut på marken. Mahognyträdet sprider sin skugga över barnen och ger svalka i den heta kvällen. Runt torget kan man se tegelbyggnader med tak gjorda

av halm eller korrugerad plåt. Några av deltagarna bor runt torget, andra längre bort i byn.

Barnklubben drivs av Senegals lutherska kyrka och har samlats varje vecka i över tio år. Liknande klubbar verkar också i andra byar.

Ungefär 60 barn deltar i sångstunden. De äldsta är tonåringar och de yngsta är småbarn, som har kommit till klubben tillsammans med sina syskon.

Klubbens lärare, Veronique Sene och Astou Faye, berättar att några av de äldre barnen fungerar som medhjälpare.

Barnen får leka, sjunga och delta i en kort lektion. Eftersom jag besökte klubben i slutet av november gick vi denna gång igenom julens händelser.

"Jesus föddes i Betlehem, kom och prisa honom", sjunger barnen i slutet av lektionen.

I Senegal behandlas religion ganska okomplicerat. Flera barn från muslimska familjer deltar i verksamheten.

>> Anna-Lena Särs medverkar i programmet vid missionsseminariet i Karis den 27 maj. Välkommen med!

Text och foto: Heli Vuohelainen

"Sjung till Herrns ära, sjung en ny sång, ty han har gjort underbara ting."

PSALTAREN 98:1

En uppsökande och diakonal kyrka

Anna och Bertrand Tikum ser tillbaka på sin tid som missionärer i Senegal. Nya uppdrag väntar dem i Botswana den här våren. "Det känns bra att gå vidare – Senegals lutherska kyrka har gjort stora framsteg det senaste årtiondet", säger Bertrand.

TEXT: JOANNA LINDÉN-MONTES

Åtta kappsäckar står och väntar i Finska Missionssällskapets gästbostad i Dakar, där familjen Tikum vistas i väntan på den stundande flytten. I början av april blir de bofasta i Gaborone, Botswana. Väskorna ska fyllas med minnen, favoritplagg och leksaker från de senaste 11,5 åren i Senegal.

Det kvittrar i träden framför huset. I närheten finns en liten sjö där småfåglar trivs.

"Vi har fått ta ställning till och gå igenom allt vi äger. Det kan hända att vi får skaffa två väskor till så att flickorna får ta med allt som är viktigt för dem", ler Anna, som mitt i alla förberedelser satt sig ner vid datorn för vår intervju.

Tre hemland

Ronya (11) och Nicole (10) har båda vuxit upp i Senegal.

"För några dagar sedan påminde flickorna oss om att vi i framtiden också ska besöka deras barndomsland Senegal. Det lova-

de vi att göra. Vi får resa turvis till Finland, Bertrands hemland Kamerun och flickornas Senegal", säger Anna.

Anna berättar att döttrarna är väl förberedda på den omställning som väntar. De har gått i en amerikansk skola i Dakar, där det är vanligt att barn kommer och går. Skolan förbereder också barnen på internationella flyttar och allt vad det innebär.

"Vi har lärt dem att alltid vara välkommande och ta sig an nykomlingar, för en dag kommer det vara deras tur att åka vidare", säger Anna eftertänksamt.

Senegals lutherska kyrkas högkvarter är beläget i Fatik, där familjen bodde de första fem åren i Senegal.

"Under den här tiden växte Ronya och Nicole upp till sererflickor. Vår hushållerska och vår barnflicka lärde dem språket, kulturen och blev en viktig del av familjen. När vi sedan flyttade till Dakar blev vi mer en del av den internationella gemenskapen här."

Anna tillsammans med sin närmaste kollega pastor Demba Ndong (till vänster) och Veronique Yande Faye, medlem i Mboukoutour församlings diakonikommitté.

FOTO: HELI VUOHELAINEN

En starkare kyrka

Bertrand som redan haft flera möten – det första klockan sju på morgonen – kommer in i rummet och sätter sig bredvid Anna. Bertrand är sakkunnig inom ekonomi och god förvaltning och har främst haft Senegal och Mauretanium som sitt ansvarsområde.

"Om jag ska utvärdera mig och mitt arbete här i Senegal kan man säga att det skett stora förändringar inom kyrkans förmåga att hantera finanserna och administrationen. Kapaciteten var låg då jag kom hit."

Bertrand har observerat tydliga positiva förändringar i hur de anställda vid kyrkans ekonomiavdelning arbetar.

"Jag har tränat kyrkans personal i bokföring och kyrkan har kunnat rekrytera kompetent personal som stärkt kyrkans kunskaper. Jag känner mig nöjd, kyrkan kan hantera alla utmaningar bättre nu."

Finska Missionssällskapet kommer att

sända en ny missionär till Senegal som tar över arbetet i regionen efter Bertrand. Till arbetsuppgifterna hör fortsättningsvis att stöda Senegals lutherska kyrka.

Nya affärsidéer

Senegals lutherska kyrka är fortfarande i behov av stöd från Finska Missionssällskapet men blir mera självständig hela tiden. Just nu pågår ett projekt i medelanskaffning för att skaffa inkomster lokalt.

"Kyrkan satsar på att hyra ut lokaler för olika ändamål. Nu byggs ett hus med en butiklokal och bostäder som kan hyras ut och ge inkomster till kyrkan. Det finns också planer på att starta en restaurang."

Bertrand berättar att kyrkan vill fostra sina medlemmar till givande. Man försöker även spara pengar inom kyrkan genom att ordna enklare ceremonier.

"Senegals lutherska kyrka är ung. I början kom missionärerna med många typer av hjälp och människorna fick stöd. Men

kyrkans mentalitet har förändrats under åren, den är inte längre enbart en mottagare, den vill också vara en givare. Kyrkan är en uppsökande, diakonal kyrka, som vill vara aktiv och skaffa egna medel."

I Botswana kommer Bertrand att stöda den lutherska kyrkan i dess ekonomi och förvaltning. Han ska med sin expertis även stöda kyrkorna och samarbetspartnerna i bland annat Angola, Namibia, Sydafrika, Zimbabwe och Tanzania.

Kyrkans kriskassa skyddar i svåra tider

Anna konstaterar att kyrkans diakonistrukturer, som hon varit med om att bygga upp, fungerar bra.

Den fattiga befolkningen på landsbygden är beroende av jordbruket. Kyrkans diakoniavdelning reagerade snabbt när skördarna var hotade förra hösten.

"Klimatförändringen är ett hot mot befolkningen. Bönderna frågar sig: Har vi

En stund på stranden när barnen var riktigt små. "Människornas värme och tryggheten i Senegal är det vi kommer att minnas mest. Vi har aldrig varit oroad eller rädda här", säger Anna. FOTO: PRIVAT

Bertrand Tikum tillsammans med ekonomen August Manga och kassören Pascal Diouf.

FOTO: PRIVAT

mat nästa år? Förra året drabbades vi av ösregn och mycket översvämningar. Matpriserna var höga redan då och folk var rädda för matbrist. Vi agerade snabbt så att de som hade minst mat skulle klara sig. Om hungern går för långt leder det till sjukdomar och en serie problem. Ur barnens synpunkt är det viktigt att det finns mat på bordet, annars tvingas de ofta avbryta sin skolgång."

Varje församling har en diakonikommitté som når ut till de mest sårbara människorna i området. När det uppstår krissituationer på de områden där kyrkan verkar är det dessa kommittéer som är aktiva. Annas närmaste kollega, pastor Demba Ndong, som är ansvarig för kyrkans diakoniarbete, koordinerar krisarbetet.

Sammanlagt 470 familjer fick mathjälp i form av säckar med ris, hirs, majs och matolja, tack vare det extra stöd som kyrkans kriskassa hade fått från Finska Missionssällskapet.

Når alla oavsett religion

Diakoniarbetet är nu så självständigt att det fortskrider med lokala krafter. Pastor Demba Ndong fortsätter sitt arbete som kyrkans diakoniansvariga, men utan det dagliga stödet av en missionär.

”Vår arbetsinsats i Senegal är en liten pusselbit i det arbete som missionärerna före oss lade grunden till och som kyrkan i dag fortsätter att göra i partnerskap med Finska Missionssällskapet”, säger Anna.

Anna säger att hon under sina år som rådgivare för diakoniarbetet försökt vara så ”osynlig” som möjligt.

”Min primära uppgift har varit att stöda kyrkan att själv utveckla sitt diakoniarbete. Det är församlingsmedlemmarna som ska vara de aktiva aktörerna. Mycket fungerar på frivillig basis. Församlingarnas diakonikommittéer kartlägger behoven i byarna och stadskvarteren där kyrkan arbetar. Om församlingarna inte har egna medel att hjälpa med anhåller de om ekonomiskt stöd från kyrkans centralkontor i Fatick, där kyrkans diakoniansvariga tar besluten.

Den senegalesiska kyrkan är fattig men når trots det en stor mängd människor genom sin diakoni.

”Diakonin når inte bara medlemmarna. Kyrkan i Senegal vill vara Guds verktyg för att hjälpa de mest fattiga, oavsett religion”.

Kyrkan har 13 församlingar på ett stort område. Kyrkan väljer ut två pilotförsamlingar för två år i taget för att utveckla diakonin lokalt. Församlingarna får en startbudget och utbildning för att kunna utveckla verksamheten och skaffa medel för den egna diakonin eller kriskassan.

Församlingarna når ut genom hembesök och ordnar samlingar där man diskuterar hjälpbehoven.

Psykosocialt stöd i fängelserna

I Fatickregionen är kyrkan verksam vid två fängelser, där människorna får psykosocialt stöd och möjlighet att lära sig nya färdigheter, som tygtryck samt djuruppfödning och trädgårdsodling anpassad till det svåra klimatet i området.

”De kristna fångarna får också andligt stöd. Eftersom mindre än fem procent av befolkningen i Senegal är kristen, beaktas bara den islamska kulturen i fängelserna. De kristna har ingenstans att be. Men tack vare kyrkans verksamhet i fängelserna får

Minnen från åren i Fatick, där familjen bodde 2011-2016. ”Seynabou Ndiaye och Amie Ndiaye skötte hemmet och flickorna medan vi vuxna jobbade. De var otroligt viktiga i flickornas liv och gjorde att de kunde serer flytande”, säger Anna. **FOTO:** PRIVAT

Bara 45 procent av befolkningen i Senegal kan läsa. Att få utbildning på eget modersmål är viktigt. Också kyrkan möter invånarna på deras eget språk. Här en sererspråkig Bibel.

FOTO: HELI VUOHELAINEN

de delta i bibelstudier och andakter. En del muslimer deltar också”, berättar Anna.

Barn med funktionshinder prioriteras

Anna berättar att familjestrukturerna är starka i Senegal och man tar hand om varandra då det uppstår svårigheter.

”Men det finns en del familjer och individer som faller mellan stolarna. Till exempel änkor, föräldralösa barn och människor med funktionshinder är väldigt sårbara. Vi har jobbat hårt med att skola församlingarna i hur man tar hand om dessa grupper. Vi har funderat på hur man förbättrar omständigheterna och at-

tityderna samt hur man kan hjälpa dem helt konkret. Arbetet har lett till att några barn med funktionshinder nu kan gå i specialskolor, mycket tack vare fadderarbetet”, säger Anna.

Kyrkan kommer regelbundet i kontakt med barn med funktionsvariationer.

”Kyrkans sociala departement har bestämt att från och med i år ska 80 procent av de nya barn som väljs till fadderprogrammet vara sådana som har funktionshinder”, säger Anna.

Generationsskifte inom kyrkan

Finska Missionssällskapet började verka i Senegal år 1974. Senegals lutherska kyr-

På landsbygden i närheten av Fatick kan man få syn på baobabträd.

FOTO: HELI VUOHELAINEN

Familjen Tikum på Finska Missionssällskapets personalmöte i mars. ”Be gärna för vår flytt till Botswana”, hälsar Bertrand. **FOTO:** PRIVAT

ka föddes genom missionsarbetet. Kyrkan grundades 1987.

Bertrand berättar att kyrkan står inför ett generationsskifte, då de som var med om att starta upp verksamheten går i pension.

”Vi får nya, unga pastorer med kunskap och förhoppningar om att bygga en kyrka som är mindre beroende av andra”.

Bertrand berättar att kyrkan fokuserar mycket på evangelisation i byarna. Kyrkans präster, ungdomsgrupper och evangelister når ut till dem som inte hört det goda budskapet tidigare.

”Kyrkan vill nå ut på nya områden och fortsätta växa. Vi är glada över detta”, säger Bertrand.

En ansedd samhällsaktör

Bertrand berättar att Senegals lutherska kyrka har ett gott rykte bland myndigheterna i Senegal.

”Kyrkans utvecklingsprojekt diskriminerar ingen och når alla i Senegal, muslimer, animister, kristna. Kyrkan är också aktiv i den islamska-kristna dialogen som Senegal är känd för. Pastorer möter imamer, organiserar seminarier och diskuterar hur man kan leva tillsammans i samförstånd. Senegal är ett stabilt land och man kommer ofastast överens. Trots det kan man gärna be för en fredlig situation inför det stundande presidentvalet.”

Klimatkrisen märks tydligt

Tiden i Senegal har varit givande men också krävande för Anna och Bertrand.

”Hettan är fysiskt påfrestande, speciellt i Fatick. Under de 11–12 år vi arbetat och bott i Senegal har vi märkt hur klimatet ändrats. Det har blivit mycket hetare och torrare här på grund av klimatförändringen.”

Anna minns också alla arbetsresor.

”De första åren i Dakar, dit vi flyttade för flickornas skolgång, reste vi nästan varje vecka. Någon av oss var alltid på väg till Fatick eller på någon resa. Vi körde mycket. Hettan i Fatick är extrem och eftersom hygien i byarna inte är den bästa fick jag ofta hälsoproblem på resorna”, säger Anna. Klimatkristen är alarmerande.

”Klimatförändringen har fört med sig längre perioder med översvämningar eller extrem hetta. Ökenspridningen har ökat och jorden är inte så fruktbar längre. Det får mig att tänka: Vad är framtiden för ett land som Senegal? Men det är just därför vi, kyrkan, behövs här med det kristna budskapet”, säger Anna.

Vardagen i Senegal har också präglats av personalbyten. Anna säger att man gärna får be för stabilitet inom bemanningen i Senegal, att missionärerna skulle stanna längre.

”Människornas värme och tryggheten i Senegal är det vi kommer att minnas mest. Vi har aldrig varit oroade eller rädda här. Vi har fått fina vänner och kollegor. Senegalesernas 'Teranga', den välkommande aspekten, är enastående. Människorna är underbara här och ställer alltid upp och finns till för varandra. Det sociala umgänget här har berikat oss

mycket. Vi har fått lära oss mycket av senegaleserna – speciellt att man alltid ska hjälpa då man kan.”

Nya kartläggningar väntar

I Botswana kommer Anna liksom tidigare att jobba med kyrkans diakoni och psykosociala stöd.

”Jag kommer att finnas där som ett redskap, kyrkan får bestämma vad jag ska göra. Jag tror att jag börjar på samma sätt som i Senegal: med en kartläggning av vad kyrkan gjort inom sitt diakoniarbete och vad dess visioner är. När jag gjort kartläggningen presenterar jag den för kyrkan, som en rapport, så att vi kan sätta ord på vad de vill göra.”

Anna och Bertrand kommer främst att arbeta på engelska som är ett officiellt språk i Botswana. Men de ska också lära sig en del setswana.

”Vi har fått lära oss mycket av senegaleserna – speciellt att man alltid ska hjälpa då man kan.”

”Vår första uppgift blir att hitta en bostad i Gaborone. Vi ska börja med att ta in i en gästlägenhet. Vi är lyckligt lottade, Finska Missionssällskapets missionär Marja Alastalo tar emot oss och hjälper oss”, säger Anna.

Nu när det blivit dags att avrunda åren i Senegal vill Anna och Bertrand rikta ett varmt tack till alla som understöder deras arbete.

”Vi önskar att ni visste hur oerhört värdefullt ert ekonomiska stöd har varit för arbetet som görs här i Senegal. Lika viktiga har era förböner varit”

”Tack vare ert stöd har en ung, afrikansk kyrka med många utmaningar haft möjlighet att ta flera små och mycket viktiga steg i riktning mot att bli mer självständig. Tack vare ert stöd har vi också om och om igen fått se hur utsatta och marginaliserade människors liv via kyrkans diakoni har förvandlats till något bättre.” ☪

Mirtanoya Ahmed är expert på skogsbruk och jobbar inom det miljöprojekt som Missionssällskapet stöder i Legehida i norra Etiopien. Hon undervisar jordbrukare hur man kan odla effektivt, men ändå miljövänligt. På bilden går hon igenom vilka grönsaker som kan odlas på samma områden som äppelträd. **FOTO: TESFAYE NIGUSU**

”Nu har vi tillräckligt med mat på bordet”

Konflikter, klimatförändringen, pandemin samt stigande priser på mat och energi har lett till den livsmedelskris som pågår just nu i världen. Också på årets missionsfest i Karis kommer tillgången till mat att lyftas fram. Temat för festen är Levebröd. I denna artikel ger vi några exempel på hur Finska Missionssällskapet jobbar i olika länder för att hjälpa människorna att få tillräckligt med mat på bordet.

TEXT: KRISTIINA OJALA, HELI VUOHELAINEN OCH ANNA-KAISA KÄHKÖLÄ.

Äpplen och bättre frön hjälpte Seids familj att överleva

På landsbygden i Etiopien är människorna mycket beroende av regn. Så är det även för 38-åriga Seid, som har en sjupersoners familj att försörja. Familjen bor nära Legehida, i en by som de senaste åren har plågats av extrem torka till följd av klimatförändringen. Under torkan fick de ingen skörd, det var ont om pengar och maten räckte inte till hela familjen.

”När torkan var som värst minskade vi på antalet dagliga måltider och tog ett av

våra barn ur skolan”, berättar Seid.

Med stöd från Finska Missionssällskapet gjordes många åtgärder i byn, vilket hjälpte människorna att överleva. Jordbrukarna fick skolning om bättre odlingsmetoder, de fick tillgång till frön av bättre kvalitet och uppmuntrades att även plantera äppelträd. Seids fru kunde gå med i en spargrupp, där man får lån med förmånliga räntor.

”Tack vare projektet har vår familj idag tillräckligt med mat på bordet”, säger Seid.

Tåligen frön mångdubblade skörden

Även i Tanzania är klimatförändringens effekter kännbara, eftersom regnperioderna har blivit mera oförutsägbara. Det här är en utmaning, eftersom befolkningen inte har råd att installera bevattningssystem eller konstruktioner för att lagra vatten. Katastrofer såsom översvämningar och torka har också blivit vanligare. De ökar i sin tur samhälleliga problem såsom barnnäktenskap, eftersom familjernas ekonomi är ansträngd och de traditionella värderingarna är oförändrade.

Petro är far till nio barn och försökte med varierande framgång försörja sin familj med hjälp av traditionellt jordbruk. Han hade inte råd att köpa bra utsäde, utan i mån av möjlighet sparade han lite av skörden för att kunna så nästa år. Efter att Petro deltagit i en utbildning om jordbruksmetoder fick han certifierat durrautsäde som tål torka. Han sådde fem tunnland durra och kunde till sin förvåning skörda motsvarande 30 hundrakilosäckar med durra.

Året därpå fördubblade han sin åkerareal till tio tunnland, köpte själv kvalitetsutsäde och skörden var 10 ton, eller 100 säckar! Petro rapporterar att familjens livskvalitet har förbättrats avsevärt och att barnens hälsa är bättre. Han berättar för sina grannar om hur viktigt det är med certifierat utsäde och att använda grödor som tål torka. Nu har 90 procent av privathushållen i området börjat använda sig av jordbruksmetoder som bättre tål klimatförändringen.

Miljöprojekt hjälper före detta slavar i Mauretanien

Förra året startade Missionssällskapet ett miljöprojekt i södra Mauretanien, i en region som hör till Sahel och främst består av halvöken. Sahel är ett av de områden som lider mest av klimatförändringen och där ökenspridningen är oroväckande snabb.

Projektanställda diskuterar med en grupp kvinnor i Legehida i Etiopien. **FOTO: EZDIL DELIL**

Hjälp utsatta människor att få tillräckligt med mat!

Ge en gåva till Finska Missionssällskapet, FI38 8000 1400 1611 30, märk gåvan M2023.

Du kan också ge via Mobile-Pay till numret 50434.

Insamlingstillstånd: RA/2020/1538, Åland ÅLR 2022/6434

I byn Talem Mohammed har kvinnorna med hjälp av mikrolån skaffat getter och grönsaksfrön. På så vis kan de få mångsidigare mat och förtjäna pengar på att sälja mjölkprodukter och grönsaker. **FOTO: HELI VUOHELAINEN**

Jordbrukarna och nomaderna har i årtusenden varit vana vid torrperioder, men klimatförändringen har lett till att väderförhållandena blir allt mera utmanande och svårare att förutspå.

I Boghé livnar sig många på jordbruk och mer än hälften av befolkningen lever under fattigdomsgränsen. Invånarna lider av ensidig näring samt brist på vatten och jordbruksmaskiner. Djur som äter upp skörden är också ett gissel. Missionssällskapet har hjälpt invånarna att plantera fruktträd och bygga hönsgräddor. Man har även gett mikrolån och stöd så att jordbrukarna kan bygga stängsel runt odlingarna.

En mamma berättar att hon tack vare ett mikrolån kunde köpa en get. Av getmjölken gör hon ost och yoghurt. Barnen får nu mångsidigare mat och familjen får inkomster genom att sälja mjölken.

På området bor före detta slavar. Mauretanien var det sista landet i världen att förbjuda slaveriet, så sent som 1981. De före detta slavarerna och deras barn har varit tvungna att börja från noll. De lever i mycket enkla förhållanden och har inte samma möjligheter som andra invånare. Även om slaveriet förbjöds i landet, förekommer det ännu. Man uppskattar att det fortfarande finns tiotusentals, om inte hundratusentals, människor som lever som slavar eller i slavliknande förhållanden. Det är mycket i ett land som har mindre än fem miljoner invånare. Kristna missionsorganisationer får inte arbeta i Mauretanien och därför verkar Missionssällskapet via en lokal samarbetsorganisation, Actions. ☹

Med stöd av Finlands anslag för utvecklingsamarbete

BÄTTRE KLIMAT - EN TRÄDPLANTA I TAGET

Konsekvenserna av klimatförändringen drabbar speciellt de fattiga invånarna i utvecklingsländerna. Torka och extrema väderförhållanden gör det svårare för människor att skaffa sig en utkomst, odla mat och få tag i vatten. Välmående skogar ger dem ett bättre klimat, utkomst, skugga och näringsrika frukter.

TEXT: BRITT-HELEN LINDMAN
OCH JOANNA LINDÉN-MONTES

Tanzania är ett av de länder där klimatkrisen förvärrar den återkommande torkan och gör vädret oförutsägbart. De traditionella odlingsväxterna klarar inte av de extrema väderförhållandena och familjerna riskerar att få minskade inkomster. Sämre tillgång till mat och rent vatten gör att migrationen och fattigdomen ökar. Barnens skolgång avbryts ofta då även deras insats behövs i hushållsarbetet.

Finska Missionssällskapet arbetar för att bromsa klimatförändringen och hjälpa dem som drabbas av dess konsekvenser. Det sker bland annat genom att ge information om hållbara jordbruksmetoder och tåligare grödor samt genom att plantera träd.

Kyrkorna kämpar för klimatet

Idag har Finska Missionssällskapet 24 projekt som helt eller delvis handlar om miljöarbete. Dessa projekt finns såväl i Afrika som i Asien och Latinamerika (Bolivia, Colombia, Kina, Kambodja, Etiopien, Tanzania, Mauretanien, Senegal, Myanmar, Nepal och Zimbabwe). En del av projekten finansieras av Finlands utrikesministerium.

Kyrkorna deltar också i miljöarbetet. I till exempel Etiopien och Tanzania har de lutherska kyrkorna tagit sig an klimatkrisen, eftersom klimatförhållandena redan nu försvårar livet för miljoner människor. Förutom att be för miljön ägnar sig de båda kyrkorna åt praktiskt arbete. Tanzanias ledande biskop har ordnat trädplanteringskampanjer. I Etiopien möjliggör kyrkans biståndsavdelning alternativa utkomstmöjligheter, bättre vattenförsörjning och skapar grönare livsmiljöer.

Trädplantering – en nyckel i miljöarbetet

Trädplantering spelar en central roll i miljöarbetet. Hur går det till i praktiken? Finska Missionssällskapets miljöexperter Ruusa Gawaza, Elina Lehikoinen och Anna-Kaisa Kähkölä svarar på tio frågor om trädplantering och klimatsmarta insatser.

Varför planterar Missionssällskapet träd?

– Vi människor måste se oss i spegeln när världen lider av klimatkrisen. Vi har inte uppfyllt det uppdrag Gud gav oss gällande vården av skapelsen. Redan nu försvårar klimatförändringen livet för utsatta människor i Missionssällskapets alla verksamhetsländer. Människornas existens, utkomstmöjligheter samt tillgång till mat och vatten är hotade, säger Ruusa Gawaza, sakkunnig i klimat och hållbarhet i södra Afrika.

– Missionssällskapet gör holistiskt missionsarbete och i det ingår både kyrkligt arbete och utvecklingssamarbete. Klimatarbetet är en väsentlig del av kyrkans diakoniarbete, svarar Elina Lehikoinen, sakkunnig i klimatarbete.

Varför är trädplanteringen så viktig i miljöarbetet?

Att plantera träd är ett av de effektivaste sätten att bromsa klimatförändringen.

– Skogarna spelar en avgörande roll i arbetet för att bromsa klimatförändringen. Skogarnas förmåga att binda koldioxid och lagra det i biomassan och marken minskar koldioxiden i atmosfären. Skogarna producerar också flyktiga föreningar i luften och man har kunnat bevisa att dessa kyler ner atmosfären, säger Elina.

Träd är också viktiga för att minska erosionen. På många områden där Missionssällskapet jobbar har regnen lett till erosion och den näringsrika matjorden har helt försvunnit.

– För att kunna återställa dessa områden är det viktigt att plantera träd. Skogarna utgör också värdefulla källor till näring och är till nytta för lokalbefolkningen. Olika träd- och växtarter kan användas som medicinalväxter. I skogarna kan man också föda upp bin, vars honung är en värdefull inkomstkälla. Många trädslag binder kväve i marken. Om man planterar träd tillsammans med något sädeslag på samma åker gödslar de marken naturligt, förklarar Elina.

Vilka trädslag planteras?

– Då man väljer trädslag beaktar man behoven och det lokala sammanhanget. Träden kan användas för olika ändamål. Vissa trädslag ger bra skugga och skyddar mot väder, andra förbättrar näringsinnehållet i jorden och förhindrar erosion eller ger frukter och andra nyttoväxter som människorna kan använda själva eller sälja för att få inkomster, säger Elina.

Varifrån kommer trädplantorna?

– Trädplantorna får man oftast tag i på ort och ställe. Ibland dri-

Invånarna i Nyasamba, Tanzania, planterar träd. Förhoppningen är att klimatet ska förbättras när skogen växer upp. **FOTO:** MIKKO PYHTILÄ

Trädplantorna väntar på sin tur att komma i jorden i Tanzania. **FOTO:** MIKKO PYHTILÄ

Saara Marungeji tycker om att ha grönska runt sig på gården där hon bor i Tanzania. **FOTO:** VIRVE RISSANEN

ver människorna själva upp plantor från frön. Till exempel i Etiopien finns det många plantskolor vid vägkanterna där privatpersoner säljer olika plantor. I många projekt lär också vi ut hur man driver upp trädplantor och på det sättet ökar vi den lokala tillgången på plantor, berättar Elina.

VISSTE DU?

- 235 000 träd har planterats i Tanzania med stöd av Finska Missionssällskapet.
- Du kan stöda miljöarbetet regelbundet via Miljöbanken. Läs mera på www.miljobanken.fi

Joyce Kasomin och Thomas Budeban bland de 40 papayaträd de har på sin gård i Tanzania. **FOTO:** VIRVE RISSANEN

I vilka länder planterar Missionssällskapet träd?

– För tillfället har Finska Missionssällskapet egentliga skogsprojekt i Tanzania och Nepal, men i flera länder ingår trädplantering i andra projekt. Till exempel i Etiopien planteras träd för att förhindra erosion och förbättra jorden och i Senegal för att öka tillgången till mat, säger Ruusa Gawaza.

– Missionssällskapet anser också att det är viktigt att skydda den existerande skogen. Träd har en lång livscykel och det kräver både tid och resurser från det att man planterat tills träden vuxit färdigt. Genom att skydda den skog som redan finns får vi snabbare resultat eftersom vi inte måste börja från noll. Till exempel i Tanzania förbättrar vi skolornas miljöundervisning och berättar hur viktigt det är att plantera träd och bevara skogen, tillägger Elina.

På vilka områden planteras träden?

– Vi väljer områdena tillsammans med vår lokala samarbetspartner. Det är viktigt att samarbeta med lokala myndigheter och beakta frågor som till exempel markägande. I många länder äger kyrkorna själva mark som kan användas till trädplantering. I Tanzania har man haft som mål att förbättra tillgången till mat och då har invånarna planterat fruktträd på sina egna gårdspåsar. Man strävar förstas också efter att plantera träden på områden som har bra jordmån och som lämpar sig för trädplantering. Samtidigt som man planterat träden kan man göra andra åtgärder, till exempel gräva några kvadratmeter stora bassänger som samlar upp regnet under regnperioden så att regnet inte spolar bort markens ytskikt, berättar Elina och Ruusa.

Måste man sköta plantorna efter planteringen?

– Vår lokala samarbetspartner utbildar invånarna om trädplantering och lär samtidigt ut hur man till exempel i Tanzania får trädplantorna att överleva den första torrperioden. På de flesta ställen ska plantorna vattnas under den första torrperioden, även om plantorna skulle ha planterats i början av regnperioden. Det är också viktigt att man väljer sådana trädslag som de lokala invånarna är motiverade att ta hand om efter planteringen. När vi planterat träd på områden som ägs av en by, ingår tillräcklig skötsel av plantorna i det stöd som Missionssällskapet bekostar, säger Anna-Kaisa Kähkölä, regional sakkunnig i projekthantering, Tanzania.

Hur kan man förhindra att människor faller träden då de behöver brännved för matlagning?

Lokalbefolkningen får lära sig mycket om skogarnas betydelse i

samband med trädplanteringen. De får också lära sig göra energisnåla spisar av material som finns tillgängligt där de bor. Jämfört med traditionella, öppna eldstäder minskar de energisnåla spisarna användningen av brännved med 50 procent. Missionssällskapet har hjälpt invånarna tillverka energisnåla spisar i Tanzania, Nepal, Etiopien och Zimbabwe.

– Vi kan inte helt förhindra att träd faller då många ännu använder brännved som sin huvudsakliga energikälla. Men det går att minska risken för avverkning genom att skydda skogarna. Invånarna gör stängsel och vaktar träden. En annan lösning är att plantera träd som passar till brännved på gårdar och åkrar. Invånarna får också brännved då de sköter skogarna: i skogsskötseln ingår att gallra bort kvistar och vissa träd om skogen är för tät. I Tanzania märkte man att bikupor i skogen effektivt minskade risken för att någon högg ner träden, eftersom ingen vågade gå nära träd där det fanns bin, säger Elina och Anna-Kaisa.

Kan man redan se någon effekt av de träd som planerats?

– De lokala invånarna berättar att träden lett till att de har ett bättre mikroklimat runt hemmen och att frukterna från fruktträden gör att de äter mera mångsidigt. De träd som planterats runt skolor fungerar som exempel för invånarna och gör att kommande generationer är positivt inställda till träd och skogar, säger Anna-Kaisa.

Vilka långvariga förändringar förväntar man sig av trädplanteringen?

– Vi förväntar oss positiva förändringar för invånarna och hela omgivningen. Då jorden förbättras och skogarna växer inverkar det positivt på utkomstmöjligheterna, energin och tillgången till mat. När en familj har träd på sin gård och sina åkrar ser grannarna fördelarna och vill själva börja plantera träd, sammanfattar Anna-Kaisa. ∞

Frågorna besvarades av:

Elina Lehikoinen

Sakkunnig i klimatarbete, vatteningenjör och doktor i miljöteknik.

Ruusa Gawaza

Sakkunnig i klimathållbarhet i södra Afrika.

Anna-Kaisa Kähkölä

Regional sakkunnig i projekthantering i Tanzania, förstmästare.

Sokheng ser till att ingen svälter

”Vår uppgift är att dela med oss av våra tillgångar och be för varandra”, säger Sokheng Nhoung från Kambodjas lutherska kyrka.

TEXT: MARJATTA KOSKONEN OCH ANNA PELTONEN

Sokheng deltar i missionsseminariet i Karis den 27 maj. Programmet handlar bland annat om hur kyrkan kan sprida kristendomens goda budskap och samtidigt hjälpa människor att leva och producera mat på ett hållbart sätt.

Sokheng Nhoung, 27, bor i Phnom Penh. Hon väntar med spänning på sin resa till Finland, som hon hört talas mycket om i samtal med sina finländska kollegor. Hon ser fram emot att få bekanta sig med en ny matkultur och uppleva ett annat klimat. Men allra mest ser hon fram emot att göra nya bekansksaper.

Sokheng är jurist och arbetar som administrativ chef vid den lutherska kyrkan i Kambodja. Missionssällskapet har sex utsända medarbetare i Kambodja. Sokheng har fått kämpa mot många fördomar för att kunna tjäna sin kyrka. Utmaningarna har gett henne vilja att arbeta för unga kvinnors möjligheter i samhället.

”Nuförtiden trivs jag verkligen med mitt jobb, där jag får välkomna människor i Guds rike. Gud har kallat mig att hjälpa särskilt unga människor och kvinnor. Jag tror att Jesus Kristus har förberett min väg och mitt liv, redan innan jag lärde känna honom.”

Kambodjas åldersstruktur skiljer sig mycket från det åldrande Norden: hälften av landets invånare är under 18 år.

Bebisarna med på jobbet

Sokheng föddes i en buddhistisk familj i Siem Reap-regionen i norra Kambodja. Hennes familj har en bondgård och pappan är veterinär. Sokheng kom i kontakt med kristendomen vid 13 års ålder via en kristen organisation där hon deltog i undervisningen i engelska.

Sokheng Nhoung bjuder på papaya till mellanmål vid en utbildning som kyrkan håller i Phnom Penh. **FOTO:** TERO RUOTSALA

Sokheng ville bli döpt vid 18 års ålder. Efter avslutad skolgång antogs hon för att studera juridik i landets huvudstad Phnom Penh. Det kändes tryggt att flytta hemifrån då hon fick plats vid ett kristet studenthem.

Fyra år senare gick Sokheng med i den kambodjanska lutherska kyrkan och började arbeta där. Maken Sopheak arbetar som kyrkans ekonomichef. Paret har tvillingpojkar Pisal och Piseth, ett år och tre månader. I Kambodja är mammaledigheten bara tre månader, men Sokheng började jobba hemifrån redan några veckor efter förlossningen. Senare fick de små en egen hörna på kyrkans kansli. Nu turas mormödrarna om att hjälpa till med att sköta pojkarna.

”Förutom mitt arbete har jag också en roll som fru och tvillingmamma. Jag inser att jag ibland är väldigt trött och att jag inte längre kan jobba så mycket som jag skulle vilja. Men tvillingarna är en stor välsignelse och glädje i våra liv.”

Att dela och be

Kyrkan i Kambodja satsar på utbildning med stöd av Finska Missionssällskapet. In-

vanarna på landsbygden får lära sig att anlägga köksträdgårdar och driva ekologiskt jordbruk. Utbildningen är eftertraktad eftersom Kambodja de senaste åren har prövats hårt av extrema väderfenomen med svår torka och översvämningar.

”Maten som köps på marknaderna kommer ofta långt ifrån och vi vet inte dess exakta ursprung. Kemikalierna den innehåller kan ha skadlig inverkan på hälsan. Den mat som odlas på den egna bakgården har en helt annan smak”, reflekterar Sokheng.

Bland annat ostronskivling har visat sig vara ett bra och mångsidigt livsmedel.

”Odlingen kräver bara lite vatten och grödan kan skördas varje dag. Skörden blir så god att vi kan sälja en del av svampen och få inkomster.

Kyrkan hjälper familjer i nöd, enligt dess förmåga. Sokheng har ett rörande minne av en ung mamma som kom till kyrkan för att be om mathjälp.

”I sådana situationer är det vår uppgift att dela med oss av våra tillgångar och be för dessa människor. För vem skulle hjälpa, om inte kyrkan.” ∞

Gandaki Boarding School har förändrat barns liv i 40 år

Tack vare det finländska fadderstödet har hundratals marginaliserade barn fått gå i skola i Pokhara, Nepal. Stödet till skolan avslutades år 2022 efter ett 40 år långt samarbete. Den nepalesiska staten har stegvis tagit över ansvaret för verksamheten.

I början av 2022 fick ännu 237 elever fadderstöd vid skolan. 40 av dessa elever fick hjälp av finländska faddrar via Finska Missionssällskapet.

– Den nepalesiska staten betalade 75 procent av deras kostnader. Staten har redan i flera år varit den viktigaste sponsorn i fadderprogrammet. Missionssällskapets stöd har stegvis minskat, så att övergången till annan finansiering skulle ske smidigt. Andra sponsorer är före detta elever vid skolan, personalen vid skolan och staden

FOTO: JOANNA LINDÉN-MONTES

Tidigare fadder-eleven Prakas Dhakal (till höger) på besök vid Gandaki Boarding School.
FOTO: PRIVAT

Pokhara, säger Elina Lind, tidigare regional sakkunnig i projektförvaltning. Nu koordinerar matematikläraren Shree Ram Adhikari fadderarbetet. Han arbetar ihärdigt för att diskriminerade barn ska nås av stödet.

– Det känns bra att lämna över arbetet i hans händer, säger Elina Lind.

På skolan finns ingen kastdiskriminering och barnen lär sig att alla är lika mycket värda, oavsett bakgrund. Skolan

anses vara en av Nepals bästa.

Finska Missionssällskapets tidigare missionär i Nepal, Prakas Dhakal, har själv varit fadderelev vid skolan. I dag är Prakas bosatt i Finland tillsammans med sin familj.

– Jag är den jag är i dag tack vare åren vid Gandaki Boarding School. Jag har fått många vänner över hela världen och många nätverk tack vare skolan. Missionssällskapets vision "kärlek, hopp och tro" har förmedlats vid skolan. Jag har sett hur viktig skolan varit för mig och mina vänner som gått där. Det här har motiverat mig att starta en skola i Nepal på frivillig basis med finländskt fadderstöd. Initiativet var en del av mina magisterstudier och mitt slutarbete.

Rolf Steffansson blir präst för Sjömanskyrkan i Spanien

Finska Missionssällskapets verksamhetsledare Rolf Steffansson börjar i höst arbeta som präst för Finlands Sjömanskyrka på solkusten i Spanien.

”Det är inget dramatiskt med min avgång. Jag har arbetat vid Finska Missionssällskapet i snart 30 år. De senaste femton åren har jag haft chefsbefattningar. Det har varit unika och rika år vad gäller arbetslivserfarenhet: jag har kunnat göra ett meningsfullt och lärorikt arbete. Jag har dock länge vetat att jag vill utvecklas i kyrkans grunduppdrag, i

FOTO: SIMO MANNERHEIMO

församlingsarbetet, och jag vill fortfarande uppleva en arbetsperiod utomlands. Dessa är anledningarna till att jag blev entusiastisk över rollen som präst på solkusten. Som präst tror jag att inre och yttre kall leder till nya utmaningar, där jag fortfarande kan börja lära mig något nytt”, säger Steffansson.

Steffansson, 58, har arbetat vid Finska Missionssällskapet sedan 1994, förutom åren 2006–2008, när han tjänstgjorde som kyrkoherde i Pernå. Åren 1994 till 2006 arbetade han för Missionssällskapet i Tanzania, bland annat som regionchef.

Steffansson började som direktör för Missionssällskapets utrikesarbete 2008, och 2014–2017 arbetade han som vikarie för verksamhetsledare och vice verk-

samhetsledare. Steffansson har arbetat som Finska Missionssällskapets ordinarie verksamhetsledare sedan början av 2018. Han kommer att fortsätta på posten som verksamhetsledare till slutet av augusti i år.

Steffansson är prästombud för Borgå stift i kyrkomötet och ledamot i Helsingfors gemensamma kyrkofullmäktige och kyrkoråd. Han har deltagit i arbetet i Kyrkornas världsråd, Lutherska världsförbundet och ACT-alliansen.

”Rolf Steffansson har arbetat länge och förtjänstfullt vid Missionssällskapet i olika befattningar. Enligt min erfarenhet har samarbetet mellan styrelsen och verksamhetsledaren varit smidigt och fungerande. Jag vill rikta ett varmt tack till honom på uppdrag av Missionssällskapet och på kyrkans missionsarbets vägnar – och önska Guds välsignelse över hans nya tjänst”, säger Missionssällskapets ordförande Simo Peura.

KOMMANDE EVENEMANG

18.5 kl. 11 Prosteriets missionsdag på Åland. Marika Björkgren-Thylin medverkar.

18.5 kl. 13 Vandring i Vexala i samarbete med Kyrkans Ungdom och Nykarleby församling. Camilla Skrifvars-Koskinen medverkar.

27.5 kl. 10-19 Missionsseminarium i Karis församlingshem. Rolf Steffansson m.fl. medverkar. Se programmet på www.finskamissionssallskapet.fi/missionsfest.

21.6 kl. 13 Sommarcafé 0–100 år i Ekenäsnejdens församling. Marika Björkgren-Thylin medverkar.

27.7 Missionsprogram på Förbundet Kyrkans Ungdoms sommarläger i Nykarleby.

Finska Missionssällskapets årsmöte
Finska Missionssällskapets årsmöte hålls 19.8.2023 klockan 10 vid Helsingfors mässcentrum som ett hybridmöte, med möjlighet att delta på distans. Deltagarna får information om hur man ska anmäla sig i april.

MISSIONSFEST

**Lördag 27 maj 2023
i Karis församlingshem**

Kom med på en dag om mission och vårt globala ansvar och låt dig inspireras av hur kyrkan verkar hemma och utomlands.

På programmet står färskna nyheter från kyrkan i världen, intressanta föredrag och samtal, workshoppar och musikprogram.

Huvudgästen Sokheng Nhoung kommer från den lilla, men dynamiska lutherska kyrkan i Kambodja. Övriga medverkande är bl.a. Rolf Steffansson, Anna-Lena Särs och Yvonne Terlinden.

Anmäl dig senast måndag 15.5 till tfn 019 279 3000 må-to kl. 9-13 eller e-post karis-pojo.forsamling@evl.fi.

Läs mera på
www.finskamissionssallskapet.fi/missionsfest

Har du funderat på vad du vill ge i arv till nästa generation?

Genom ett testamente kan du stöda ändamål som du brinner för. Också en liten gåva åstadkommer mycket gott.

Läs mer och beställ vår **testamentsguide gratis**
www.finskamissionssallskapet.fi/testamente
Tfn 040 764 8051

Vårens innersta väsen

Det är många som tycker att våren är den finaste årstiden. Jag förstår bra er alla som tänker så. Den mörka vintern får än en gång ge sig, grönskan återvänder och livet blir synligt igen. Det är som en vikt skulle falla från ens axlar. Vad är skönare än det? Och precis nästan där befinner vi oss just nu.

Jag vill ändå ställa en lite filosofisk-teologisk fråga om våren. Är våren omtyckt bara därför att den bär ett bud om sommaren? Det vill säga, är sommaren ändå det som "tar priset"? Våren är bara dess budbärare och vägröjare. En tjänare. Eller har våren måhända ett egenvärde i sej, så att vintern är dess budbärare och vägröjare. Nej – så känns det inte! Våren är vår på grund av den kommande sommaren, eller snarare sagt tack vare den annalkande sommaren. Vintern har inte motsvarande roll gällande våren. (Men hösten har nog en förberedande roll inför vintern, eller hur!?)

I allt detta finns en liten sanning dold gällande livet, speciellt troslivet. Troslivet är som våren: vädret varierar ganska mycket, men man färdas framåt mot sommaren ändå,

steg för steg, dag för dag. När livet är som gladast och finast är det som en fin vardag: sommaren gör sej påtagligt påmind. Det är väntan på sommaren, löftet om att sommaren kommer, som gör oss glada, förväntansfulla, energiska och taggade. Annars orkar vi inte.

Så: kanske har våren trots allt ett (villkorligt) egenvärde: utan den, ingen sommar! Samma inbördes beroendeförhållande finns ju mellan julen och påsken. Utan den ena inte den andra heller, men utan den andra skulle den första redan ha fallit i glömskan.

Martin Lönnebo har skrivit en liten, liten vårbön, som vi får be som vägkost mot sommaren: "Gud, jag vill vara som jord om våren." Tänk, hur han med några ord kan säga så mycket!

Ljus vår och försommar! Välkommen till Karis i slutet på maj!

Pentti Raunio,

kyrkoherde i Karis-Pojo svenska församling, prost

Årets missionsseminarium med temat "Levebröd - föda för kropp och själ" hålls i Karis den 27 maj.

